

Poštni Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX.

V Ljubljani, dne 21. maja 1929.

15. številka.

Jos. Jakše:

Notranje ustrojstvo avstrijske poštne organizacije.

Zadnjič smo si ogledali v glavnih obrisih postanek, razvoj in temelj organizacije avstrijskih ptt. nameščencev »Postgewerkschaft« na Dunaju. Danes pa si hočemo ogledati to mogočno stavbo od znotraj. Sicer je malo težko pisati o veličini, bogastvu, moči in popolnosti organizacije v sosednji, še enkrat manjši državi, ker se pri naštevanju razlik in visokih števil izkaže vsa revščina in majhnost strokovnih organizacij drž. uslužbencev v naši državi in organizacij ptt. uslužbencev še posebej. Pa — s spoznavanjem se učimo — pravi latinski rek in s tem namenom hočem v najbolj skrajšani obliki prikazati glavne podatke o notranjem ustroju najmočnejše organizacije avstrijskih poštarjev.

Upravna razdelitev.

»Postgewerkschaft« na Dunaju je centralistična organizacija, ki je upravno razdeljena na 7 deželnih in 45 okrajnih skupin. Za vse veljajo enotna pravila centrale, vendar imajo deželne skupine še svoja lastna pravila, prikrojena lokalnim razmeram. Vzlic temu niso avtonomna društva in ne morejo izstopiti iz centrale (Postgewerkschaft). Sama uprava organizacije je razčlenjena na: izvršilni odbor (9 članov), upravni odbor (poleg izvršilnega odbora še zastopniki dunajskih okrajnih skupin), širši upravni odbor (poleg upravnega odbora še zastopniki deželnih skupin) in kongres (vsaki dve leti).

Članstvo in članarina.

»Postgewerkschaft« ima 13.294 članov, od teh samo 1100 žensk, t. j. 8,3%. Skupno je v Avstriji okrog 20.450 ptt. nameščencev, torej je 65% včlanjenih v »Postgewerkschaft«. (Avstrija s svojimi 6 in pol milijoni prebivalcev ima torej približno ravno toliko ptt. nameščencev kakor Jugoslavija s svojimi 13 milijoni.) Članstvo »Postgewerkschaft« je včlanjeno v zvezi strokovnih organizacij, zastopano je pa tudi v zbornici za delavce in nastavlence. — Članarina je znašala doslej 20 Din (2 in pol šilinga; vse zneske navajam zaradi boljšega pregleda preračunane v dinarje po tečaju: 1 avstrijski šiling je 8 Din), na zadnji skupščini pa so jo zvišali na 24 dinarjev mesečno za člana. Od tega gre 2 Din v Zvezo svobodnih organizacij.

Premoženje.

»Postgewerkschaft« ima 3.200.000 Din denarja in veliko trinadstropno hišo v IV. okraju, vredno do 1 milijona Din, tako da znaša skupno premoženje avstrijske poštne organizacije preko 4 milijone dinarjev. Za naše razmere naravnost omotične številke. Organizacija je prevzela hišo in nekaj imovine od svoje prednice »Reichsverband« (glej članek v zadnji številki), toda denar je ob inflaciji (razvrednotenju avstrijske krone) izgubil skoro vso veljavo. Denar je naložen v raznih fondih, tako ima obrambeni (po njihovem »odporni«) fond 1.160.000 Din, pokojniški fond 560.000 Din, premoženje deželnih skupin 256.000 Din, v gotovini 380.000 Din itd. Glavni in najpomembnejši je obrambeni sklad (Widerstandsfond), katerega glavnica se hitro in občutno množi, ker vlože vanj vsak mesec takoj od pobrane članarine 24

tisoč dinarjev. Da si morete predstavljati bogastvo te organizacije, omenim samo, da je stal kongres in proslava 10-letnice 120.000 dinarjev.

Tisk in propaganda.

Obstoja tudi tiskovni sklad, iz katerega se vzdržuje glasilo organizacije, ki se takisto imenuje »Postgewerkschaft«. List je najboljši strokovno glasilo avstrijskih poštних nameščencev in velja tudi za enega najboljših strokovnih listov v Avstriji sploh. Urednik je glavni tajnik dr. Maier. Izhaja dvakrat na mesec, toda v veliki obliki (v formatu naših dnevnikov) in obsega 180 do 200 strani na leto (povprečno po 8 strani vsaka številka). Naklada znaša 14.300 izvodov, list dobiva seveda vsak član. Tiskovni stroški so znašali lani 335.360 Din. Vsako leto izda organizacija tudi vsebinsko bogat žepni koledar, ki ga članstvo pridno kupuje. Lani so ga izdali v nakladi 5200 izvodov in vse prodali. Čisti dobiček v iznosu 12.000 Din je šel v obrambeni sklad. — Mnogo se izdaja tudi za propagando, za podeželske sestanke in zborovanja. žalibog nimam točnega pregleda o denarnem poslovanju »Postgewerkschaft«, vem le toliko, da so za agitacijo in razširjanje organizacijske ideje izdali v letu 1928 za 10.422 Din več, nego v letu 1927 (pri nas ne izdamo vsega skupaj toliko).

Pisarna, funkcionarji, nastavljenci.

V hiši od »Postgewerkschaft« je kakih 12 sob za pisarne, knjižnico itd. organizacije. Vsak odsek ima posebno sobo (prometni uradniki, pismonoše, šoferji, posojilnica, tajništvo, litografija, večja soba za seje širšega odbora, manjša soba za seje ožjega odbora, knjižnica itd.). Kako so sobe opremljene, koliko in kakšen je inventar, je boljše, da ne opisujem. Predsednikova soba, glavno tajništvo, sejna soba, te izgledajo kakor prostori upravnega sveta kake banke: težko hrastovo pohištvo, tapetirani in usnjati stoli, dragoceni lestenci, slike itd. Funkcionarjev, pisarniških uradnikov in nastavljencev sploh mora biti kakih 20, ki delajo stalno po 6—8 ur na dan. Kako jih plačujejo in koliko, nimam pojma, le iz tiskanega finančnega poročila vidim, da so morali letos iz posebnih varčevalnih ozirov skrbiti (znižati) uprav. stroške (plače in nagrade) za 68.805 Din.

Zavarovanje za bolezen in smrt.

Bolniško zavarovanje avstrijskih poštних nameščencev je že s posebnim zakonom urejeno. Obstoje pogodbe z zdravniki in zobniki, tehnikji zaradi brezplačnega zdravljenja, brezplačno zdravljenje v bolnicah, sanatorijih in letoviščih itd. Sta dva sistema zavarovancev, pa bi bilo preobširno, ako bi vse razlagal. »Postgewerkschaft« sploh hvalevredno skrbi za zdravje ptt. nameščencev in za zdravstvene razmere pri poštних uradih. V ta namen je izdala nazorno ilustrirano brošuro »Higienski nedostaki pri avstrijskih poštah«, ki jo je vrgla kot propagandno publikacijo v veliki množini med javnost, zlasti poslancem in časopisju. — V slučaju smrti pa dobe svojci umrlega člana 3200 Din posmrtnine. Vsak član organizacije je namreč avtomatično, že

s samim plačevanjem članarine, zavarovan za 3200 Din, brez plačevanja posebnih prispevkov in brez vsakega obširnega društva.

Kulturno - prosvetno delovanje.

Kakor sem že v prvem članku omenil, stoji avstrijsko poštno uslužbenstvo na osnovi strokovnih izpitov. To je osnova samoizobraževanja in pridnosti, dokumentirana s strokovnimi skušnjami. Za uradnike obstoja 5 izpitov, in sicer trije prometni izpiti (I., II. in III.), izpit za prometa nega vodjo (upraviteljski izpit) in upravni izpit (nekak naš »sekretarski izpit«). Organizacija skrbi za kandidate, ki se priključijo k izpitu, s tečaji, predavanji, pismenimi nalogami itd. Sploh prireja »Postgewerkschaft« za svoje člane v vzgojne, propagandne in poučne namene naslednje tečaje: 1. tečaj za pripravljane na strokovne izpite; 2. tečaj za zaupnike; 3. tečaj za funkcionarje organizacije; 4. stenografski tečaj; 5. esperantski tečaj; 6. sportni klub; 7. šahovski klub. Vsi tečaji oziroma klubi so brezplačni. Poleg tega prireja organizacija za svoje članstvo še razna predavanja, ekskurzije itd. Statistika nam kaže naravnost neverjetne številke, da so imeli namreč lani: 39 predavanj, 16 predavanj s skioptičnimi slikami, 88 ekskurzij, 94 poučnih potovanj ter 24 glasbenih in umetniških prireditev. Da imajo knjižnico, sem že omenil. Knjig imajo 2134, katerih večina je stalno razposojena med članstvo.

Lastna aprovizacija. Samopomoč.

Organizacija ima svoj lasten konsum, ki zalaga članstvo in druge zadrugarje z življenjskimi potrebščinami. Vsega delovanja tega konsuma tukaj ne morem objaviti. Naj zadostuje, če povem, da se imenuje »Lemitta« (najbrže skrajšanka za »Lebensmittelaprovizion«), da ima 14.029 članov v 42.000 rodbinskih člani, da prodaja proti ugodnim plačilnim pogojem ne samo obleke, perilo, blago, čevlje, preproge, pohištvo, sportne potrebščine itd., ampak tudi sadje, sočivje, mleko itd. Če še povem, da ima »Lemitta« štiri kuhinje za svoje člane (menze), svoj počitniški dom (Erholungsheim) v Eichgrabnu in da je znašal v l. 1928 njen denarni promet preko 13 milijonov dinarjev, potem imajo bralci približno sliko te gospodarske ustanove avstr. poštarjev.

Hranilnica in posojilnica.

Seveda ima »Postgewerkschaft« tudi svojo hranilnico in posojilnico, imenovano »Poštni rog«, z 2077 člani. Rezervni sklad znaša 140.254 Din. Lani so znašale hranilne vloge 1.683.592 Din, posojila pa 1.781.688 Din. Vloge se obrestujejo po 6%, posojila se pa dajejo po 9%. Obresti in obroke odteguje oblast od mesečnih prejemkov. Posojila do 3200 Din dobi vsak član brez posebnih modalitet ali obrokov, ker je s tem zneskom zastavljena njegova posmrtnina. Proti jamstvu zanesljivih porokov ali proti vknjižbi na nepremičnine pa dajejo posojila do 16.000 Din.

Internacionala P. T. T.

»Postgewerkschaft« je združena v mednarodni poštni zvezi, tako zvana »Internationale P. T. T.«. O njej in njenem pomenu pa v prihodnji številki.

Burna skupščina zagrebške organizacije.

V nedeljo 12. maja se je vršila v Zagrebu 11. redna letna glavna skupščina bratske zagrebške obl. organizacije. Vršila se je v dvorani mestne posvetovalnice ob udeležbi, ki je za Zagreb velika. Bilo je navzočih okoli 150 ljudi, od teh 168 članov. Zaradi notranjega boja v samem odboru in zaradi nevarne situacije je prišel na skupščino sam predsednik Saveza g. Toma Jovanović iz Beograda. Od drugih oblastnih organizacij sta bili zastopani samo splitska po svojem predsedniku g. Radoslavu Pavloviću in naša organizacija po 6 delegatih, s predsednikom na čelu. Dalje so prisostvovali skupščini zastopnik direkcije g. inspektor Briski in zastopnik espartanske lige g. dr. Moruzzi.

Razdor v bratski zagrebški organizaciji nam je bil sicer znan, saj se je kuhalo že več ko eno leto. Zlasti zadnje mesece je prišlo že do odkritega boja med obema taboroma, vendar smo upali, da bodo zmagali trezni elementi na obeh straneh, da bo vsak nekoliko odnehal v interesu skupnosti in sloge. Žalibog se naše upanje ni izpolnilo, marveč je zborovanje potekalo in se končalo še neprimerno hujše, nego smo se bali. Celó energičnemu in preizkušenemu vodstvu predsednika Saveza g. Tome Jovanovića, ki je prevzel v najkritičnejšem momentu predsedstvo skupščine, se ni več posrečilo, da bi bil pomiril tako razburjene duhove in privedel zborovanje na pot parlamentarizma in discipline.

Skupščina je trajala 5 ur in pol (od 15. do pol 21. ure), toda samo začetek in konec (vsak po pol ure) sta bila mirna in dostojna, ves ostali čas pa je bil izpolnjen z upitjem, razgrajanjem, očitki in sploh nepopisnimi scenami. Samo bojno glasovanje je trajalo eno uro. Boj je šel med skupino dosedanjega predsednika g. Ljubomira Lalića in skupino odbornika, načelnika zagrebškega »Poštnega doma« in tudi Ljubljancanom znanega vehementnega govornika g. Marina Levaja. Na skupščini sta bili obe skupini, približno enako močni. Kolikor smo mogli kot tihi opazovalci razvideti, stoje že Lalićem v prvi vrsti nižji uslužbenci in pošta Zagreb 2, dočim so za Levaja uradniki glavne pošte in velika večina tovarišic. Delegati podeželskih skupin, ki so imeli pooblastila, so bili seveda nepripravljeni in neinformirani o trzavicah v centrali, pa so glasovali po osebnih nagibih za enega ali drugega.

Bojno glasovanje, ki je bilo merodajno za vsa nadaljnja glasovanja, je pokazalo, da je bilo (s pooblastili vred) oddanih za Lalića 153, za Levaja 135 glasov. Na ta način je zmagal Lalić, ki je bil ponovno izvoljen za predsednika, dočim je Levaj s svojimi pristaši (večina) zapustil dvorano še pred volitvami novega predsednika in odbora.

Vse to beležimo samo kot kronisti po svoji časnikarski dolžnosti. Kot gostje in resnični prijatelji bratske zagrebške organizacije in vseh njenih članov se ne moremo spuščati v kakršnokoli kritiko enega ali drugega tabora, kakor tudi nočemo dajati nezaprošenih lekcij enim ali drugim. Nekaj pa moramo le povedati: v Zagrebu se je napravil 12. maja velik, neodpustljiv greh, ki bo pogubil zagrebško organizacijo, škodil pa Savezu in vsem poštanim organizacijam ter celokupnemu ptt. uslužbenstvu naše države, če se ta greh hitro ne opere. Povedati moramo odkrito tudi to: na obeh straneh se je grešilo; v obeh taborih so napake, povsod se je bolj videl osebni interes, nego koristiti splošnosti; v nobenem taboru se niso premislile posledice takega početja.

Kot iskreni prijatelji bratov Hrvatov in njihov organizacije si lastimo pravico, da povemo to naravnost, odkrito, bratsko. Slovenci vas rotimo: spametujte se in pomirite se!

Strokovni del.

KAKO RASTE VARNOST PAKETNEGA PROMETA NA NEMŠKEM.

Kakor izkazuje uradna statistika nemške poštne uprave, se je varnost poštnega paketnega prometa tako izboljšala, da se od l. 1927 izgubi in opleni manj paketov, kakor v predvojni dobi. Kako so se razmere po vojski razvijale, kaže naslednja razpredelnica:

Leta	se je izgubil 1 paket na vsakih	je bil opljen 1 paket na vsakih
1913	22892 komadov	26576 komadov
1919	408 „	1150 „
1920	792 „	1876 „
1921	2141 „	3652 „
1922	2224 „	3267 „
1923	1790 „	3464 „
1924	5219 „	12511 „
1925	10335 „	35022 „
1926	19876 „	65609 „
1927	44260 „	86038 „
1928	29050 „	103390 „

Ta nemška statistika o varnosti poštnega paketnega prometa je vsekako zelo zanimiva. Škoda, da ne moremo tu podati statistike glede varnosti paketnega prometa v naši kraljevini.

OTVORITEV AVTOMATSKE TELEFONSKE CENTRALE V MARIBORU.

Mariborska avtomatska telefonska centrala je dograjena. Za vključitev v lokalnem telefonskem prometu ni nikakih ovir več. Tvrška Siemens in Halske bo v tekočem mesecu dobavila naročene avtomatske aparate, nakar se bo takoj pričelo z montažo pri telefonskih naročnikih.

Kakor je znano, se zveže v lokalnem prometu vsak naročnik sam. Otvoritev takšne centrale je za mesto velika pridobitev. Nova avtomatska centrala bo izročena prometu na Vidov dan. To bo četrta avtomatska telefonska centrala v naši državi. Ena je v Ljubljani, druga v Zagrebu, tretja v Novem Sadu.

NOV IZUM PRI TELEFONU.

Nemška poštna uprava je vršila v minulim mesecu poizkuse, kako bi se dal uporabljati avtomatični telefonski spoji tudi v medkrajevnem prometu. Poizkusi so se dobro obnesli. Vsak naročnik, ki ima avtomatični aparat, se bo lahko sam zvezal s katerikoli krajem v medkrajevnem prometu. Najti je treba samo še sistem, kako bi se avtomatično kontroliral tudi čas pogovora.

AVTOMAT Z MILNIM PRAŠKOM.

V preteklem mesecu je nabavil ekonomat poštne direkcije v Ljubljani avtomat z milnim praškom za štiriosne vagone. To so poštne ambulančni vozovi, v katerih posluje naenkrat po več uslužbencev. Milni prašek in avtomati nadomeščajo milo za pranje rok in obraza.

Avtomati so v okras ambulančnih vagonov, obenem pa tudi higienični za poštne osebe. Ambulančarji se vesele novega pralnega sredstva in so poštne uprave za nabavo novih avtomatov hvaležni.

Poštini dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoj delež!

Uradni kotichek.

PRITOŽBE GLAVNE KONTROLE ZOPER PREVEDBO DNEVNIČARJEV IN SLUŽITELJEV.

Znano je, da so bili dne 1. aprila 1927 vsi zvaničniki in služitelji, kateri niso imeli treh službenih let, prevedeni za dnevničarje. Pri nekaterih služiteljih pa je direkcija kesneje ugotovila, da se jim pomotoma ni štela kaka službena doba, vsled česar so bili po krivici degradirani za dnevničarje, zakaj ako bi se jim bila službena doba že prvotno pravilno štela, bi bili imeli dne 1. aprila 1927 več ko tri leta službe in bi jih torej ne bil pogodil člen 306 fin. zakona za leto 1927/28.

Kdorkoli ugotovi, da je storil komu krivico, če tudi nehote in nevede, je pošteno in pravično, da tisto krivico popravi. Zato je v takih slučajih tudi naša direkcija razveljavila svoja rešenja o prevedbi ter je postavila prizadete uslužbence z naknadnim priznanjem pripadajoče službene dobe nazaj v njihov prvotni čin zvaničnika ali služitelja. Proti tem postavitvam pa se je prižojila Glavna kontrola na Državni svet, češ, da bi direkcija ne smela sama od sebe razveljaviti prvotne prevedbe, temveč da bi si moral prizadeti uslužbenec sam iskati pravico, če misli da se mu je zgodila krivica. Enako osporava naknadno priznanje službene dobe, češ da se dnevničarju ne more priznati nikaka služba.

Prizadeti uslužbenci se seveda ustrašijo, ko dobe od Drž. sveta tožbo Glavne kontrole v izjavo. V njih pomirjenje povemo, da Drž. svet take pritožbe Glavne kontrole zavrača. Da se bodo znali ravnati, objavljamo konkretno razsodbo Drž. sveta in pa vzorec izjave, kakšno naj pošljejo Drž. svetu.

DRŽAVNI SAVET

Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca

Br. 15363/28.

6. marta 1929. godine

Beograd.

U IME

NJ. VELIČANSTVA ALEKSANDRA I.

Kralja Srba, Hrvata i Slovenaca

DRŽAVNI SAVET

U svom VI. Odeljenju sastavljenom od Savetnika: G. Dimitrija Popovića, kao predsednika, g. g. Dr. Nikole Djurdjevoća, Dr. Mite Mušickog, Mihaila Radivojevića i Stevana Nešića, kao članova i drugog sekretara Mil. Lujića uzeo je u razmatranje tužbu Gl. Kontrole Br. 76.551/27. protivu rešenja Direkcije Pošta i Telegraf od 31. avgusta 1927. god. Br. 68.747/I. donešenog na osnovu ovlašćenja Ministra Pošta i Telegrafa kojim je poništeno rešenje Direkcije Br. 33.194 od 6. maja 1927. god. kojim je na osnovu čl. 306. Fin. Zak. za 1927/28. god. utvrđen prestanak službe g. F. I. služ. i poništeno rešenje Direkcije od 18. maja 1927. god. Br. 34.292/a kojim je on postavljen za dnevničara, a zadržao prvo rešenje o njegovom postavljenju od 27. avgusta 1927. god. Br. 28.897. pa je, produživši kako tužbu, rešenje i ostala akta, tako i odgovor Ministrov na tužbu, poslat pismom od 24. aprila 1928. god. Br. 15809. našao, da se prednja tužba Glavne Kontrole ne može uvažiti sa sledećih razloga:

Ministar je po pravu nadzora mogao ožalbenim rešenjem staviti van snage rešenje Direkcije Br. 33.194. od 6. maja 1927. god. kojim je na osnovu čl. 306. Fin. Zak. za 1927/28. god. utvrđen prestanak službe imenovanom F. i rešenje D. Br. 34.292/a od 18. maja 1927. god. kojim je on postavljen za dnevničara, jer je utvrdio, da su oba dva rešenja doneta protivno zakonu, pošto imenovani je na dan 1. aprila 1927. godine imao preko 3. godine državne službe; te je bilo mesta prema nje-mu primeni čl. 306. Fin. Zak. za 1927/28. god.

Prema tome, kada su ova dva rešenja Br. 33194 i 34292. ovim načinom obesnažena, kao da nisu bila ni donešena, onda je Ministar mogao da zadrži i dalje na snazi svoje rešenje o postavljenju imenovanog za služitelja od 27. avgusta 1927. god. Br. 28897. kao i da mu na dan 1. aprila 1927. god. prizna više godina državne službe te se ima smatrati na ovim ožalbenim rešenjem nije učinjen jedan akt (novo postavljenje imenovanog na položaj državnog službenika) koji bi bio protivan čl. 306. Fin. Zak. za 1927/28. god.

S toga a na osnovu čl. 15, 17 in 34. Zakona o Državnom Savetu i Upravnim Sudovima, VI. Odeljenje Državnog Saveta,

PRESUDJUJE:

Da se odbaci prednja tužba Glavne Kontrole kao neumesna o čemu presudom u prepisu izvestiti obe parične strane kao i zainteresovanog.

L. S.

II. Sekretar Predsednik VI. Odeljenja
Podpis nečitljiv. Državnog Saveta

Podpis nečitljiv.

Uslužbenec, ki dobi od Državnog sveta v izjavo tožbu Glavne kontrole, naj napiše odgovor približno po tem-le vzorc:

Državnomu svetu

v

BEOGRADU.

Z ozirom na priloženo tožbu Glavne kontrole br. . . . od . . . 1929, s katero se osporava rešenje Direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani D. br. . . . 1928, mi je čast v zakonskem roku dostaviti Državnomu svetu sledeči odgovor:

Rešenje Direkcije D. br. . . . od . . . s katerim mi je na osnovi čl. 306 fin. zakona 1927/28 prestala služba služitelja, in rešenje Direkcije D. br. . . . od . . . s katerim sem bil preveden za dnevničarja, so protizakonita, ker se je utrdilo, da se mi pomotoma ni vračunala vštvena doba v izmeri — let, — mesecev in — dni. Na ta način sem imel dne 1. aprila 1927 torej — let, — mesece in — dni vštvene državne službe, vsled česar ni bilo za mene zakonske osnove iz čl. 306 fin. zakona 1927/28 in je bila torej moja prevedba za dnevničarja neveljavna.

Iz tega razloga je imel g. minister kot nadzorna oblast pravico, da je razveljavil gori citirani rešeni Direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, s katerim sem bil postavljen za dnevničarja, ker je ugotovil, da sta bili dani protivno zakonu glede na to, da sem imel že 1. aprila 1927 več nego tri leta drž. službe. Ako je mogel minister razveljaviti rešeni br. . . . in . . . , kakor da v obče nista bili izdani, je mogel tudi nadalje zadržati v veljavi svoje rešenje o mojem postavljenju za služitelja od . . . 192—, br. . . . , kakor tudi, da mi je priznal na dan 1. aprila 1927 več let državne službe. Potemtakem se mora smatrati, da z osporjenim rešenjem ni učinjen tak akt (novo postavljenje na položaj državnog uslužbenca), ki bi bil protivni čl. 306 fin. zakona 1927/28.

Na osnovi navedenih razlogov vljudno prosim, da se tožba Glavne kontrole kot ne-utemeljena zavrne in da ostane v veljavi rešenje Direkcije D. br. . . . od . . . 1928.

V dne 192—.

(Podpis)

Ta odgovor naj pošlje najpozneje v 15 dneh priporočeno naravnost (brez posredovanja pošte ali direkcije) na Državni svet v Beogradu.

DNEVNIČARSKA SLUŽBA SE NE ŠTEJE V MINIMALNI ROK 10 LET ZA POKOJNINO.

Po čl. 1 zakona o dosegu pravice do osebne pokojnine (glej Vesnik šte. 5 iz 1. 1929) doseže drž. uslužbenec pravico do osebne pokojnine, ko navrší 10 let efektivne državne službe, dočim se čas, ki ga je prebil uslužbenec v državni službi kot kontraktualni uradnik ali kot dnevničar, ne računa v ta minimalni rok 10 let, marveč se mu prizna pogodbeni ali dnevničarski ali vojaški službeni doba za pokojnino šele po navršenih 10 letih efektivne službe. V tem vprašanju je izdalo gradbeno ministarstvo pod šte. P. T. 21.556 od 2. maja t. l. naslednje tolmačenje:

V minimalni rok od 10 let efektivne drž. službe za dosegu pokojnine po zakonu o dosegu pravice na osebno pokojnino državnih uslužbencev se računa samo služba, za katero so prejeli uslužbenci letno sistematično plačo. Čas službovanja, v katerem so prejeli uslužbenci nagrado dnevno, pa naj je bilo v kakršnemkoli svojstvu, se smatra za dnevničarsko službo, ker je bil tudi sam značaj take službe dnevničarski.

PREJEMKI USLUŽBENCEV, KATERIM JE PRESTALA SLUŽBA.

Po čl. 133, točka 2. uradniškega zakona preneha služba, če je drž. uslužbenec 12 mesecev neprestano na bolniškem dopustu. V slučaju, da je služba po tem členu prenehala, rešenje o prestanku službe pa ni bilo izdano, je izdalo finančno ministarstvo z odločbo D. R. br. 157.218/28 od 21. novembra 1928 sledeče tolmačenje:

Okolnost, da je uslužbenec prebil več ko 12 mesecev na dovoljenem bolniškem dopustu, pa se po izteku tega roka prestanek službe v smislu čl. 133, točka 2, v zvezi s čl. 111 uradniškega zakona ni ugotovil z dekretom pristojne oblasti, je brez vsakršnega vpliva na pravico uslužbenca do prejemkov aktivnega državnog uslužbenca tudi po izteku 12-mesečnega odsodstva zaradi zdravljenja. Pravica do prejemkov aktivnega državnog uslužbenca se namreč doseže ali izgubi šele z dekretom pristojnega organa o postavitvi odnosno upokojitvi. Zato pripada uslužbencu toliko časa pravica do prejemkov aktivnega uslužbenca, dokler ne dobi dekreta o upokojitvi.

(Bolj po domače povedano bi se torej reklo: neglede na drugačna določila uradniškega zakona ne more biti drž. uslužbenec prej upokojen oziroma ne more izgubiti pravice do aktivnih prejemkov, dokler ne dobi dekreta, da je upokojen. To je zelo važno, ker je bilo v naši direkciji kakih 10 do 12 takih uslužbencev, ki so viseli že več mesecev med nebom in zemljo: niso bili niti aktivni niti upokojeni, zato tudi niso dobivali ne plače ne pokojnine. Zdaj je to urejeno in bodo dobili aktivne prejemke za vse mesece nazaj).

ČAS UJETNIŠTVA SE ŠTEJE V VOJNO SLUŽBENO DOBO.

Glede računanja časa, ki ga je prebil drž. uslužbenec v vojnem ujetništvu, v službeno dobo, je izdalo bivše ministarstvo pošte in telegrafa z odlokom šte. 11.628 od 13. marca 1929 važno tolmačenje, ki se glasi:

S tem, da je padel vojni obvezanec v ujetništvo, še ne izgubi svojstva vojnega obvezanca. Nasprotno, on ostaja ves čas ujetništva vojak in je podložen vsem vojaškim dolžnostim in vsem vojnim predpisom. Po tem takim je tudi čas, preveden v ujetništvu, čas vojaške vojne dolžnosti prav tako kakor čas, ki ga je v vojni obveznik prebil v svoji armadi. Zato se računajo za pokojnino kot vojna leta 1914., 1915., 1916., 1917., 1918., 1919. in 1920. leto. Leto 1921 se pa ne more računati kot vojno leto, ker je bila v letu 1920 izvršena v naši kraljevini demobilizacija.

To tolmačenje ministarstva ni važno samo za ujetnike, marveč tudi za druge vojake, ki so se po končani vojni udeležili n. pr. bojev za osvoboditev Koroške. Glavno je namreč to, da se smatrajo vsa leta od 1914 do 1920 za vojna leta, ker se je šele 1. 1920. izvršila popolna demobilizacija in je bila do takrat naša država v nekakem vojnem stanju.

To in ono.

Izplačilo razlike. Od Saveza ptt. uslužbencev v Beogradu smo dobili sledeči dopis: Uprava Saveza obvešča vse svoje obl. organizacije, da bo v dveh — treh dneh podpisano rešenje za izplačilo druge polovice neizplačanih razlik. Naš Savez in Glavni uradniški savez sta bila v stalni organski zvezi in sta trajno delovala na to, da se vprašanje izplačila razlik spravi z dnevnega reda ter bi mogle organizacije posvetiti drugim nerešenim življenjskim vprašanjem, ki so občega pomena za vse državno uslužbenstvo. Ker se izplača drugi obrok razlike že v nekaj dneh — najkasneje v dveh tednih, — se bo prešlo na druga nerešena vprašanja, na katera morajo misliti vse naše organizacije in pravočasno opozoriti v svrhu prave in pravične rešitve.

Prevedba dnevničarjev. Direkcija sukcesivno prevaja dnevničarje v zvanja služiteljev in zvaničnikov. Prevedba dnevničarjev — nižjih uslužbencev je že končana, zdaj pridejo na vrsto uradniški dnevničarji. Zaradi pomanjkanja mest se ti ne bodo vsi prevedli takoj v pripadajočo skupino, marveč večina v nižjo kategorijo, dokler se tudi zanje ne izpraznijo mesta. Kaj bo z dnevničarji, ki po zakonu ne morejo biti prevedeni (inozemci, moški dnevničarji, ki niso odslužili vojaškega roka itd.), se še ne ve. Direkcija je predložila spisek takih dnevničarjev ministarstvu.

Prostovoljni prispevek. Neimenovana upokojenka je poslala od prejete razlike Obl. organ. za namene Poštne doma 200 Din v gotovini in eno obveznico drž. posojila v vrednosti 100 Din. Požrtvovalni tovarišici iskrena hvala!

Svetovno poštno društvo bo imelo svoj prihodnji kongres v mesecu maju 1929 v Londonu.

Association of the Wives of Post Office Workers se nazivlje organizacija žen poštinih nameščencev na Angleškem. Društvo ima svoj sedež v Leedsu, predsednica je ga. Elizab. E. Crossley. Na Angleškem je tudi organizacija žen rudarjev in železničarjev.

Prva žena, ki je dosegla značaj ministrskega svetovalca. V poljskem ministarstvu se je vršila slavnost, ko so izročali dekrete ministrskim uradnikom, ki so napredovali v višjo skupno. Pri tej priliki je bila imenovana ga. Tamara Szaniawska za ministrskega svetovalca, prva ženska, ki je dosegla v Poljski to čast.

Novi poštini minister Francije. Naslednik tragično preminulega ministra Bokanovskega je Henrik Cheron, senator departementa Calvados. Ministarstvo, od katerega so se oddelile zadeve letalstva, se zdaj imenuje: »Ministere de l' Industrie, du Commerce et des P. T. T.«. Označba »et des P. T. T.« je doslej manjkala. Novi minister je obiskal takoj po nastopu svoje službe razne pošte, da bi se osebno prepričal o zdravstvenih razmerah v uradnih prostorih. Vrh tega je čisto nepričakovano vstopil tudi v ambulančne vozove, da se na svoje oči prepriča o napornem uradovanju v ambulančnih poštah. Tudi tukaj se je zanimal za to in ono izboljšavo, zlasti še, kar se tiče higijene v ambulančnem prometu. Po končani vožnji je minister povabil uradnike ambulančnih pošt na kozarec belega vina, ki ga je prinesel v ta namen s seboj.

Pošta in telegraf na olimpijskih igrah. Po končanih olimpijskih igrah so pisali holandski dnevniki, kako velik pomen so imele na gospodarski, prometni in varnostni življenju na Holandskem. Nas zanima zlasti vpliv olimpijskih iger na poštini promet. V inozemstvo se je odbrzojavilo vsega vkup 800.000 besed. V stadionu, kjer je redno poslovalo 50 uradnikov, se je telegrafiralo v glavni periodi povprečno šestdeset do sedemdeset tisoč besed na dan. Brzojavni in telefonski promet jako prekaša promet olimpijskih iger v Stockholmu, v Antverpnu in Parizu. Najživahnejši brzojavni promet je bil z Ameriko, potem s Švedsko, Japonsko, Finsko, Londonom, Parizom in z dr. Z Belgijo, Nemško, Švico in Italijo se je pa vršil bolj telefonski promet.

Osebnosti vesti.

Postavljeni: za služitelje sledeči dnevničarij: Janez Bakan v Beltincih, Martin Bizjak na Ljubljani 3, Alojzij Jesenšek, Alojzij Sedej, Vinko Zajc in Marija Ahlin na ravnateljstvu, Franc Lešnik, Avguštin Novak, Maks Snuderl, Anton Teihman, Ivan Koletnik, Alojzij Straus, Friderik Bolko, Jakob Kastelec, Franjo Babič, Franc Horvat, Josip Sunko, Stanislav Sošič, Franc Vrtnjak in Rudolf Lukežič na Mariboru 2, Franc Praydič v Sv. Lenartu v Slov. goricah, Mihael Rakef, Ivan Štrukelj, Franc Kunstelj in Ignacij Javoršek na Ljubljani 2, Franc Tovornik, Franc Zupanc in Antonija Kmecl v Celju, Ignacij Verbič in Vinko Brglez na Vrhniki, Avgust Vrhovec na Jesenicah na Gor., Anton Žužek in Karel Hočevar v Velikih Laščah, Franc Čavkin, Anton Hribar, Janez Lebarič, Franc Kocijančič, Stanko Mancini, Stanko Maren, Ivan Dovjak, Ivan Lani, Mihael Grden in Ivan Trampuš na Ljubljani 1, Franc Godec v Konjicah, Rudolf Krajnc v Ptuj, Anton Perkman v Brežicah, Va-

lentin Prestopnik v Mostah, Franc Sodec v Krškem Franc Žibek, Ivan Pavcu in Anton Skerget na Mariboru 1, Ivan Mavrič in Josip Prinčič v Starem trgu pri Rakeku, Karel Štavbei v Vojniku, Ivan Vogrinčič in Ivan Kodela v Murski Soboti, Franc Tota v Prelogu, Anton Pernuš v Kranju, Stjepan Mošmonder in Josip Mošmonder v Čakovcu, Franc Arzenšek in Avguštin Kramberger na Mariboru 2, Ivan Goršek v Šoštanj, Josip Goričar v Šmartnem ob Paki, Bernard Koblar v Škofiji Loki, Matija Škrobar v Gornji Radgoni, Josip Zupaničič v Rušah, Martin Frančič v Kostanjevici na Krki, Ignacij Kravcar v Žužemberku, Josip Šega v Marenbergu, Ivan Kunej v Trbovljah 1, Ciril Marinšek v Rimskih Toplicah, Elizabeta Caf v Ormožu, Josip Potočnik v Rogoški Slatini, Josip Kők v Celju, Karel Železnik v Prevaljah, Alojzij Blej v Mengšu in Alojzij Bivic v Št. Vidu nad Ljubljano.

Za pogodbene poštarje so postavljeni: Alojzija Režec v Juršincih, Iva Colarič v Sv. Križu pri Ko-

stanijevici, Ruža Flis v Gornji Lendavi in Angela Pirc v Gorjah pri Bledu.

Premešeni: zvan. 2. skup. Franc Kus s Studenca pri Ljubljani na Ljubljano 1; zvan. 3. skup. Anton Potočnik iz Cankove v Ljutomer; služ. 1. skup. Franc Geršak iz Most na Ljubljano 2; služ. 2. skup. Matija Kovšak iz Celja v Mozirje in Albert Kariž z Ljubljane 2 v Moste.

Prestaneik službe: služ. 2. skup. Franc Žerovnik na ravnateljstvu je podal ostavko na poštno službo; pog. pošt. Štefanija Galubič v Legradu in dnev. Albin Inkret v Šmarjah pri Jelšah, Ivan Vučko v Ljutomeru ter Ana Urbanc na Ljubljani 1 so bili odpušteni.

Umrli: zvan. 1. skup. Franc Cvetko na Ljubljani 1, dnev. Vekoslava Marks na Jesenicah na Gor. in Josip Vivoda v Metliki.

Razširjajte „Poštni Glasnik“!

CIUHA & JESIH, LJUBLJANA

Zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga, zavese, preproge, linoleum, perje, puh, itd.

DOBAVITELJ GOSP. ZADRUGE.

Turisti!

Potrebnosti za sport in turizmo izdeluje solidno in trpežno ter prevzame popravila

Jager Stane

jermerar in torbar, Poljanska cesta 9

Postrežba točna!

Cene zmerne!

JOSIP OLUP

Ljubljana

priporoča svojo

trgovino z manufakturnim blagom in moškimi oblekami

domačega izdelka po najnižjih cenah. Obleke po naročilu se najhitreje in najsolidneje izvršujejo.

Dobavitelj gospod. zadr. pošt. nam. proti nakaznici.

20 **Najcenejše in najboljše manufakturno, konfekcijsko in galanterijsko blago kakor tudi zgotovljene moške obleke kupite pri tvrdki**

Ivan Krošelj

Kette-Murnova c. 15 - Ljubljana proti nakaznici gosp. zadruga pošt. nam. nameščencev.

Najcenejše in najboljše vrvarske izdelke in motvoz kupite pri

IVAN N. ADAMIČ

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

Maribor, Vetrinjska ulica št. 20.

Celje, Kralja Petra cesta št. 33.

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Kupujte pri tvrdkah, ki insepirajo v našem glasilu!

Blago

za obleke, plašče itd., svila, cefirji, šifon za perilo in rjuhe

pri tvrdki

Novak

Ljubljana, Kongresni trg 15

najceneje!

Velika izbira — solidna postrežba

Dobava članom zadruga po nakaznicah

Zaloga pohištva, mizarska in tapetniška delavnica

F. Fajdiga sin,

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 17

Dobavitelj gospod. zadruga p. t. nameščencev proti nakaznici.

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO LJUBLJANA, KOLODVORSKA 8.

GLAVNO ZASTOPSTVO IN SAMO-PRODAJA ZA SLOVENIJO VSEH IZDELKOV TOVARNE ZA DOKU — MENTNI IN KARTNI PAPIR —

BRATJE PIATNIK, RATEČE.

Perilno blago za damske in otroške obleke z znamko

„Indanthren“

obdrži barvo v perilu in na solncu. Dobi se pri

A. & E. Skaberne